

Leopold Staff, *Dzieciństwo*

Karta pracy do wiersza – model odpowiedzi

Nr	Propozycja odpowiedzi	Punktacja	
1.	a) F – Jest to liryka bezpośrednia, ponieważ podmiot liryczny ujawnia swoją obecność czasownikami w 1. os. lp.	1 pkt	0–3 pkt
	b) P – Rymujące się wyrazy należą do tej samej części mowy – to rzeczowniki.	1 pkt	
	c) F – W wierszu występują przerzutnie, np. „niezapominajka / Drzemie”, „bajka / Szeptęła mi”.	1 pkt	
2.	Podmiotem lirycznym w wierszu jest mężczyzna (obecność form gramatycznych rodzaju męskiego, np. „zbierałem”), prawdopodobnie dorosły, ponieważ przywołuje wspomnienia swojego dzieciństwa, ale patrzy na nie oczami dziecka.	1 pkt za częściową odpowiedź 2 pkt za pełną	0–2 pkt
3.	Wiersz Staffa mówi o dzieciństwie podmiotu lirycznego. / Wiersz Staffa jest wspomnieniem czasów dzieciństwa podmiotu lirycznego. / Staff przywołuje obraz dzieciństwa <i>lub inne, zgodne z treścią utworu</i>	1 pkt	0–1 pkt
4.	niepokojąca, groźna, niebezpieczna, smutna	1 pkt	0–1 pkt
5.	zbieranie zardzewiałych kluczy; zbieranie motyli; zabawa latarką w cieniu na ścianie; zbieranie znaczków pocztowych	1 pkt za każde 2 zabawy	0–2 pkt
6.	W wierszu zastosowano formy czasu przeszłego.	1 pkt	0–2 pkt
	Świadczy to o tym, że podmiot liryczny mówi o przeszłości. Przywołuje wspomnienie dawnych czasów.	1 pkt	
7.	W wypowiedzi podmiotu lirycznego dominuje uczucie tęsknoty za czasami dzieciństwa. / Podmiotowi lirycznemu towarzyszy uczucie szczęścia, kiedy wspomina swoje dzieciństwo. / W wypowiedzi podmiotu lirycznego odnaleźć można uczucie dziecięcej bez troski, przywołane przez wspomnienie dzieciństwa. <i>lub inne, zgodne z treścią utworu</i>	1 pkt	0–1 pkt
8.	Dla podmiotu lirycznego dzieciństwo było czasem przygody, bez troski, odkrywania świata, zabawy, czasem pełnym tajemnic, cudownych zdarzeń.	1 pkt za częściową odpowiedź 2 pkt za pełną	0–2 pkt

9.	Konwencja baśniowa ujawnia się w cudowności prezentowanych zdarzeń (klucz otwierający tajemny świat), tajemniczych elementach rzeczywistości (pożółkła księga, magiczna latarka), braku konkretyzacji miejsc i zdarzeń.	1 pkt za częściową odpowiedź 2 pkt za pełną	0–2 pkt
10.	W ostatnim wersie cudowność dzieciństwa została nazwana „snem słodkim, niedorzecznym”, jakby niemożliwym do zaistnienia w rzeczywistości. Być może podmiot liryczny ma wątpliwości, czy dzieciństwo, które wspomina, rzeczywiście miało miejsce, czy mu się przyśniło. Łączy własne wspomnienia z poczuciem szczęścia, które bywa ulotne, nietrwałe, jest uczuciem często subiektywnym, trudno w nie uwierzyć.	1 pkt za częściową odpowiedź 2 pkt za pełną	0–2 pkt
11.	a) środek stylistyczny: epitet znaczenie: Słowo „magiczna” czyni z latarki przedmiot niezwykły, niecodzienny, zdolny tworzyć na ścianie cudowne obrazy.	1 pkt 1 pkt	0–8 pkt
	b) cytat: „bajka szeptała mi” / „niezapominajka drzemie” znaczenie: Elementy rzeczywistości dzieciństwa są niezwykłe, ożywają, tworząc nastrój baśniowości.	1 pkt 1 pkt	
	c) środek stylistyczny: metafora znaczenie: Zwykłe rzeczy i miejsca w wyobraźni dziecka stają się tajemnicze, magiczne, niezwykłe, tworzą inny, cudowny świat.	1 pkt 1 pkt	
	d) cytat: „jak szczęście... jak szczęście...” znaczenie: Podkreśla wagę słów o szczęściu, pozostawia czytelnika z odmalowanym przez podmiot liryczny uczuciem szczęścia.	1 pkt 1 pkt	
12.	Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> Frances Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> Jan Kochanowski, <i>Treny</i> Adam Mickiewicz, <i>Dziady cz. II</i> Henryk Sienkiewicz, <i>Janko Muzykant</i> Jan Brzechwa, <i>Akademia Pana Kleksa</i> <i>lub inne, zgodne z treścią pytania</i>	1 pkt za podanie autora i tytułu	0–4 pkt
RAZEM		30 punktów	

